

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

**11 септември 2023 г.
12:00 ч.**

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Юни 2023 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 10.201 млрд. лв. към края на юни 2023 година. Техният размер нараства с 1.028 млрд. лв. (11.2%) в сравнение с края на юни 2022 г. (9.173 млрд. лв.) и намалява с 82.2 млн. лв. (0.8%) спрямо края на първото тримесечие на 2023 г. (10.283 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 67.3 млн. лв. (2.5%) – от 2.716 млрд. лв. към края на юни 2022 г. до 2.783 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 година. Спрямо края на март 2023 г. (2.814 млрд. лв.) те намаляват с 31.1 млн. лв. (1.1%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на юни 2023 г. е 27.3% при 29.6% към края на второто тримесечие на 2022 г. и 27.4% в края на март 2023 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, нарастват с 960.4 млн. лв. (14.9%) – от 6.457 млрд. лв. към края на юни 2022 г. до 7.418 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 г. и се понижават с 51.1 млн. лв. (0.7%) спрямо края на март 2023 г. (7.469 млрд. лева). Към края на юни 2023 г. относителният дял на активите на *застрахователните дружества, извършващи общо застраховане*, в общия размер на активите на *дружествата, извършващи застрахователна дейност*, е 72.7% при 70.4% в края на второто тримесечие на 2022 г. и 72.6% в края на края на март 2023 година.

¹ Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Застрахователни и презастрахователни дружества*. На база на получена допълнителна информация от застрахователни дружества е извършена ревизия на данните за март 2023 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

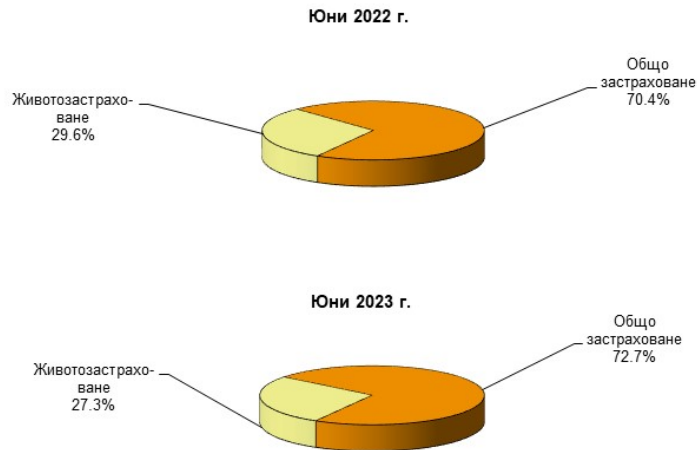
² Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на *Кодекса за застраховането*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон*.

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ

Графика 1

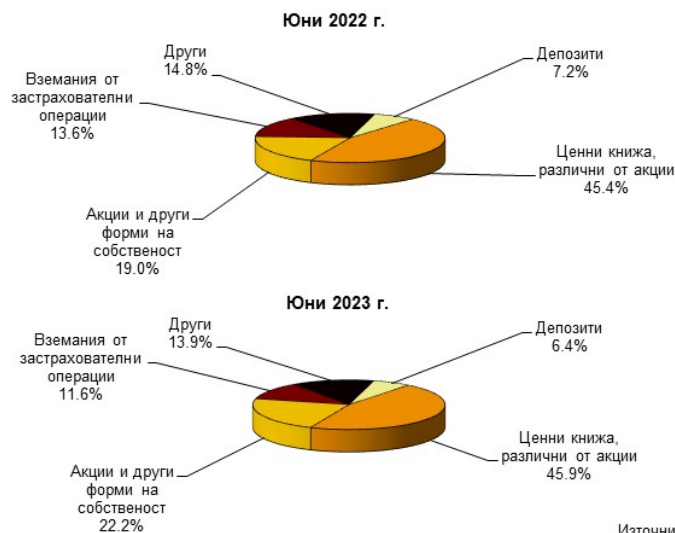

Източник: БНБ.

В *инструментите*, включени в активите на *дружествата, извършващи застрахователна дейност*, към края на юни 2023 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база се увеличават с 523.6 млн. лв. (12.6%) до 4.686 млрд. лева. Спрямо края на юни 2022 г. *акциите и другите форми на собственост* се увеличават с 523.5 млн. лв. (30%) до 2.269 млрд. лв., *вземанията от застрахователни операции* намаляват с 65.8 млн. лв. (5.3%) до 1.180 млрд. лв., а *депозитите* намаляват с 10.1 млн. лв. (1.5%) до 651.4 млн. лева. В края на второто тримесечие на 2023 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 45.9% при 45.4% към края на същото тримесечие на 2022 г., на *акциите и другите форми на собственост* – 22.2% при 19% към края на юни 2022 г., на *вземанията от застрахователни операции* – 11.6% при 13.6% към края на второто тримесечие на 2022 г. и на *депозитите* – 6.4% при 7.2% към края на юни 2022 година.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ

Графика 2

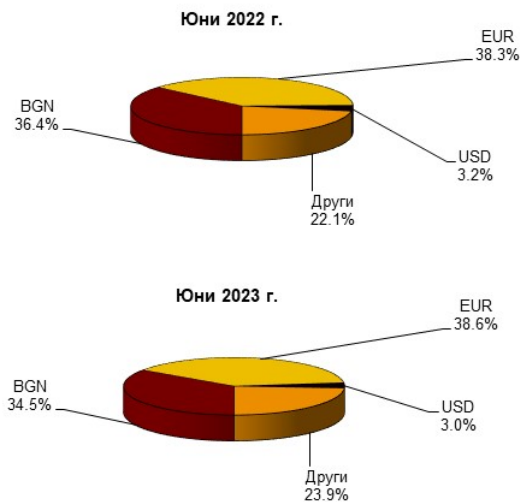

Източник: БНБ.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, преобладават активите в *евро*, като към края на юни 2023 г. относителният им дял от общия размер на активите е 38.6% при 38.3% към края на второто тримесечие на 2022 година. Активите в *левове* са 34.5% при 36.4% към края на юни 2022 година. Към края на второто тримесечие на 2023 г. активите в *щатски долари* са 3% при 3.2% към края на юни 2022 г., а в *други валути* – 23.9% при 22.1% към края на юни 2022 година.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

Графика 3

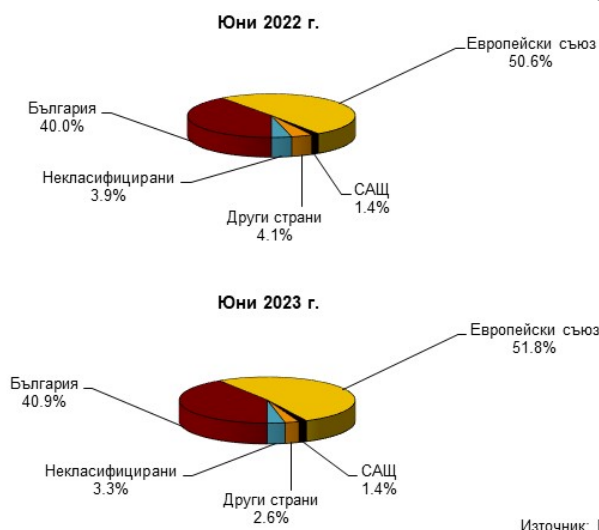

Източник: БНБ.

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на юни 2023 г. инвестициите в България се увеличават на годишна база с 502.5 млн. лв. (13.7%) до 4.168 млрд. лв. при 3.666 млрд. лв. към края на юни 2022 година. Техният относителен дял е 40.9% към края на юни 2023 г. при 40% към края на същия месец на 2022 година. В края на второто тримесечие на 2023 г. средствата, инвестирани в останалите държави от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 642.4 млн. лв. (13.8%) до 5.284 млрд. лв. при 4.642 млрд. лв. към края на юни 2022 година. Относителният им дял към края на юни 2023 г. е 51.8% при 50.6% в края на юни 2022 година.

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

Графика 4

Източник: БНБ.

2. Размер и структура на пасивите

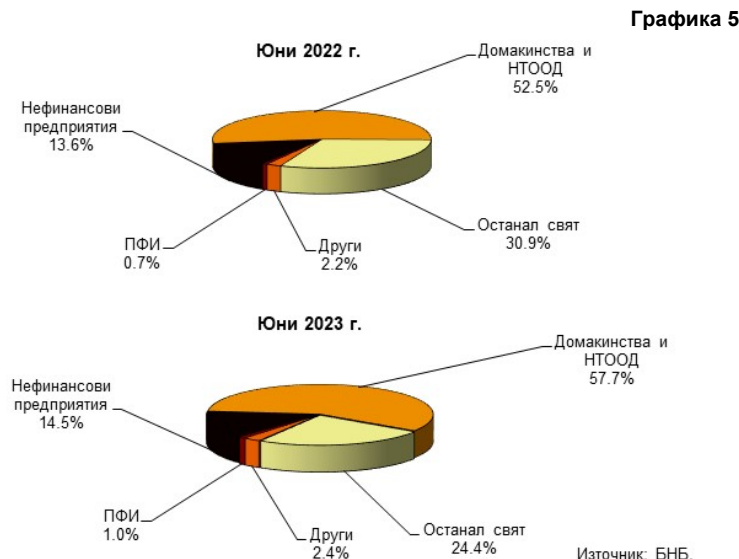
Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на юни 2023 г. са 10.201 млрд. лева. **Собственият капитал** е 3.785 млрд. лв. към края на юни 2023 г., като нараства с 1.002 млрд. лв. (36%) спрямо края на юни 2022 г. (2.782 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на второто тримесечие на 2023 г. е 37.1% при 30.3% към края на същото тримесечие на 2022 година. Към края на юни 2023 г. **застрахователните технически резерви** намаляват на годишна база с 307.7 млн. лв. (5.8%) до 5.002 млрд. лв. при 5.309 млрд. лв. към края на юни 2022 година. Техният дял в размера на пасивите е 49% към юни 2023 г. при 57.9% към края на юни 2022 година.

Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 3.782 млрд. лв. към края на второто тримесечие на 2023 г. при 3.670 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на юни 2023 г. е 75.6% при 69.1% в края на второто тримесечие на 2022 година. Към края на юни 2023 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** нарастват с 95.2 млн. лв. (3.4%) до 2.885 млрд. лв. при 2.790 млрд. лв. към края на юни 2022 година⁵. Към края на второто тримесечие на 2023 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 57.7% при 52.5% към края на юни 2022 година. На годишна база към края на второто тримесечие на 2023 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** се увеличават с 2.2 млн. лв. (0.3%) до 726.7 млн. лв. при 724.5 млн. лв. към края на юни 2022 г. и представляват 14.5% от **застрахователните технически резерви** при 13.6% към края на второто тримесечие на 2022 година. Задълженията към **парично-финансови институции** (ПФИ) нарастват с 12.5 млн. лв. (32.1%) до 51.4 млн. лв. към края на юни 2023 г. при 38.9 млн. лв. към края на второто тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 1% в края на юни 2023 г. при 0.7% към края на юни 2022 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на второто тримесечие на 2023 г. намаляват с 419.2 млн. лв. (25.6%) до 1.220 млрд. лв. при 1.639 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на юни 2023 г. е 24.4% при 30.9% в края на юни 2022 година.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ РЕЗЕРВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ^{6,7}

⁵ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁶ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	30.06.2022 г.		30.09.2022 г.		31.12.2022 г.		31.03.2023 г.		30.06.2023 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	44	9 172,9	44	9 238,2	44	9 605,9	44	10 282,8	45	10 200,6
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	12	2 715,8	12	2 623,7	12	2 658,2	12	2 814,2	12	2 783,1
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	32	6 457,1	32	6 614,5	32	6 947,7	32	7 468,7	33	7 417,5
вкл. Презастрахователни дружества	1	2 808,6	1	2 888,4	1	3 146,9	1	3 308,5	1	3 178,3

¹ Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за март 2023 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

(млн. лв.)

	30.06.2022 г.	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.
По инструменти	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 282,8	10 200,6
Парични средства в каса	14,5	17,2	23,8	23,0	28,8
Депозити	661,5	790,9	656,7	740,9	651,4
Кредити	338,9	334,0	317,5	521,7	382,8
Ценни книжа, различни от акции	4 162,8	4 080,6	4 487,6	4 622,8	4 686,4
Акции и други форми на собственост	1 745,5	1 825,5	1 973,9	2 161,3	2 268,9
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	1 733,3	1 813,4	1 961,3	2 148,6	2 256,2
- Други форми на собственост ³	12,1	12,1	12,6	12,7	12,7
Инвестиционни имоти	257,4	257,6	250,6	251,3	250,7
Финансови деривати	27,6	33,8	48,9	72,1	75,4
Нефинансови активи	308,5	263,6	244,7	253,2	276,5
Вземания от застрахователни операции	1 246,3	1 196,5	1 211,9	1 125,3	1 180,5
- От преки застрахователни операции	648,7	638,7	662,6	577,7	488,3
- От презастрахователни операции	597,6	557,8	549,3	547,6	692,2
Други активи	410,0	438,5	390,4	511,2	399,2
По валути	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 282,8	10 200,6
BGN	3 336,2	3 335,5	3 366,8	3 559,2	3 520,6
EUR	3 510,1	3 453,1	3 628,4	3 868,6	3 935,5
USD	297,6	314,8	280,3	287,7	302,3
Други	2 029,0	2 134,9	2 330,5	2 567,4	2 442,2

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² В показател Акции се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател Други форми на собственост обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Данните за март 2023 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

(млн. лв.)

	30.06.2022 г.	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.
По групи страни	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 282,8	10 200,6
България	3 665,7	3 642,9	3 763,6	4 102,8	4 168,2
Европейски съюз	4 641,6	4 793,4	5 078,6	5 404,9	5 284,0
САЩ	132,6	128,3	140,5	133,9	147,3
Други страни	375,8	357,8	309,9	272,7	267,8
Некласифицирани	357,2	315,8	313,3	368,5	333,4
По институционални сектори	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 282,8	10 200,6
Резидентни	3 665,7	3 642,9	3 763,6	4 102,8	4 168,2
Нефинансови предприятия	248,7	257,2	256,4	279,1	309,4
Парично-финансови институции	478,2	540,7	544,7	693,3	691,8
Други финансови посредници	129,1	115,5	141,3	244,8	244,9
Финансови предприятия със спомагателна дейност	45,2	45,7	46,5	99,6	109,5
Застрахователни компании и пенсионни фондове	172,5	172,5	171,7	171,7	171,7
Държавно управление	1 426,5	1 313,3	1 382,4	1 397,2	1 424,8
Домакинства и НТООД	0,7	0,9	0,9	0,8	0,8
Несекторизирани	1 164,9	1 197,1	1 219,6	1 216,3	1 215,3
Нерезидентни (Останал свят)	5 150,0	5 279,6	5 529,0	5 811,5	5 699,1
Некласифицирани	357,2	315,8	313,3	368,5	333,4

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за март 2023 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	30.06.2022 г.	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.
ОБЩО	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 282,8	10 200,6
1. Собствен капитал	2 782,7	2 803,9	3 004,9	4 056,4	3 784,6
2. Кредити	50,3	75,0	77,2	77,5	80,3
Резиденти	33,9	58,9	61,0	60,9	64,1
Парично-финансови институции	3,5	3,5	3,5	3,5	3,0
Непарично-финансови институции	30,3	55,4	57,5	57,3	61,1
Държавно управление	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Други сектори	30,3	55,4	57,5	57,3	61,1
Други финансови посредници	3,1	28,1	30,2	30,0	29,8
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9
Нефинансови предприятия	25,5	25,4	25,4	25,4	29,4
Домакинства и НТООД	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерезиденти (Останал свят)	16,5	16,1	16,1	16,6	16,1
3. Ценни книжа различни от акции	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Резиденти	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерезиденти (Останал свят)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Финансови деривати	10,6	11,8	7,3	7,2	9,7
Резиденти	5,7	5,4	5,9	7,2	9,0
Нерезиденти (Останал свят)	4,9	6,3	1,3	0,0	0,8
5. Застрахователни технически резерви	5 309,4	5 313,0	5 308,3	4 923,4	5 001,7
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви²	1 959,8	1 954,1	1 952,6	1 961,3	2 006,4
Резиденти	1 955,3	1 932,5	1 938,2	1 925,6	1 982,9
Нерезиденти (Останал свят)	4,5	21,7	14,4	35,7	23,5
5.2. Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания³	3 349,7	3 358,9	3 355,7	2 962,1	2 995,4
Резиденти	1 714,8	1 771,6	1 849,1	1 872,1	1 798,7
Парично-финансови институции	38,9	42,3	44,2	44,9	51,4
Непарично-финансови институции	1 675,9	1 729,3	1 804,9	1 827,2	1 747,3
Държавно управление	7,7	9,1	8,9	8,0	11,3
Други сектори	1 668,2	1 720,2	1 796,0	1 819,2	1 736,0
Други финансови посредници	82,5	76,5	77,0	65,7	64,0
Финансови предприятия със спомагателна дейност	4,7	4,9	4,9	5,6	5,5
Застрахователни компании и пенсионни фондове	21,9	25,1	26,6	136,8	37,5
Нефинансови предприятия	724,5	747,7	756,1	721,5	726,7
Домакинства и НТООД	834,7	866,0	931,4	889,7	902,3
Нерезиденти (Останал свят)	1 634,9	1 587,3	1 506,6	1 090,0	1 196,7
6. Депозити, получени от презастрахователите	63,8	65,1	68,9	69,5	70,0
Резиденти	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерезиденти (Останал свят)	63,8	65,1	68,9	69,5	70,0
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	727,3	731,2	853,6	728,6	794,4
Резиденти	201,5	198,4	199,2	197,5	307,4
Нерезиденти (Останал свят)	525,7	532,8	654,3	531,1	487,0
8. Други пасиви	228,8	238,3	285,8	420,2	460,0
Резиденти	210,2	210,0	236,7	348,5	398,9
Нерезиденти (Останал свят)	18,6	28,3	49,0	71,7	61,1

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² Показател *Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по животозастраховане, считано от март 2022 година.

³ Показател *Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по общо застраховане, считано от март 2022 година.

Данните за март 2023 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.